

A Tótvázsonyi Bogaras (HUBF20026) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve

EGYEZTETÉSI VÁLTOZAT

**Csopak
2014.**

Támogatási határozat azonosítója
1536230374

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth utca 16.
Telefon: +36 87 555 260
Fax: +36 87 555 261

Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Kft.

8600 Siófok, Batthyány u. 1.
Tel.1.: 84 / 310-803
Tel.2.: 84 / 313-346
Fax: 84 / 317-002

Felelős tervező
Vers József

Vezető szakértők
Petróczi Imre (természetvédelem)
Vers József (agrár)

Közreműködő szakértők
Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft.:
Dr. Molnár Gábor, Fekete-Páris Judit, Egerszegi Zita, Magyarfalvi Attila

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság:
Barcza Ákos, Barcza Gábor, Békássy Gábor, Dr. Cservenka Judit, Kenéz István, Korbély Barnabás, Magyar Máté, Megyer Csaba, Mészáros András, Nagy Attila, dr. Nagy Lajos, Selyem Anikó, Simon Pál, Sinka Gábor, Szabó Attila, Szerdahelyiné Bohák Mária, Szinai Péter, Tóth Szabolcs, Vers József, Vókó László

© Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

Tartalomjegyzék

I. Natura 2000 fenntartási terv.....	4
1. A terület azonosító adatai.....	5
1.1. Név.....	5
1.2. Azonosító kód.....	5
1.3. Kiterjedés.....	5
1.4 A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek.....	5
1.4.1. Jelölő élőhelyek.....	5
1.4.2. Jelölő fajok.....	5
1.5. Érintett települések.....	5
1.6. Egyéb védettségi kategóriák.....	5
1.7. Tervezési és egyéb előírások.....	5
1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv.....	5
1.7.2. Településrendezési eszközök.....	5
1.7.3. Körzeti erdőtervek és üzemtervek.....	6
1.7.4. Körzeti vadgazdálkodási tervek és üzemtervek.....	6
1.7.5. Egyéb tervek.....	6
2. Veszélyeztető tényezők.....	7
3. Kezelési feladatok meghatározása.....	8
3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése.....	8
3.2. Kezelési javaslatok.....	8
3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés.....	11
3.2.3. Fajvédelmi intézkedések.....	12
3.2.4. Kutatás, monitorozás.....	12
3.2.5. Mellékletek.....	12
3.2.5.1. Kezelési egységek térképe.....	13
3.2.5.2. Kezelési egységek táblázata.....	14
3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja.....	14
3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök.....	14
3.4.2. A kommunikáció címzettjei.....	19
3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel.....	24
II. A Natura 2000 fenntartási terv készítését megalapozó dokumentáció.....	25

I. Natura 2000 fenntartási terv

1. A terület azonosító adatai

1.1. Név

Tervezési terület neve:	Tótvázsonyi Bogaras kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
-------------------------	--

1.2. Azonosító kód

Tervezési terület azonosítója:	HUBF20026
--------------------------------	-----------

1.3. Kiterjedés

Tervezési terület kiterjedése:	235,6000 ha
--------------------------------	-------------

1.4 A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

1.4.1. Jelölő élőhelyek

- * Szubpannon sztyeppék
- * Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel

1.4.2. Jelölő fajok

- Füstös őszi araszó - *Lignyopectera fumidaria*
- Ürge - *Spermophilus citellus*
- Szent István szekfű - *Dianthus plumarius subsp.regis-stephani*

1.5. Érintett települések

Település	Érintett terület (ha)	Település területének érintettsége (%)
Tótvázsony	235,6000	5,5

1.6. Egyéb védettségi kategóriák

Típus	Kód	Név	Kiterjedés	Védetté nyilvánító jogszabály száma
-	-	-	-	-

1.7. Tervezési és egyéb előírások

1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv

Nem készült.

1.7.2. Településrendezési eszközök

Tótvázsony Község Képviselőtestületének 7/2008(XI. 10.) rendelete egységes szerkezetbe foglalva a 3/2006.(III. 30.) rendelettel Tótvázsony község Helyi Építési Szabályzatáról és

Szabályozási Tervéről. A tervezési terület a szabályozási tervben Natura 2000 területként megjelenítésre került.

1.7.3. Körzeti erdőtervek és üzemtervek

96/2011. (X. 17.) VM rendelet a 2011. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az érintett körzeti erdőtervek alapján folytatott erdőgazdálkodásról 3. számú melléklete: a Kab-hegyi erdőtervezési körzet

1.7.4. Körzeti vadgazdálkodási tervek és üzemtervek

A területen a Felhő Veszprémi Vadász és Környezetvédelmi Egyesület a vadászatra jogosult.

1.7.5. Egyéb tervek

- A Balaton Régió részletes fejlesztési terve, 2007-2013 (2006.)
- Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Hosszú Távú Területfejlesztési Koncepció 2020-ig (2009.)
- Éltető Balaton-felvidékért Egyesület, Helyi Vidékfejlesztési Stratégia (2013.)

2. Veszélyeztető tényezők

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége H=nagy M=közepes L=kicsi	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
Belső				
G01.03	motoros járművel végzett tevékenység	L	5	6240 – taposási kár, degradációhoz, gyomosodáshoz, talajerózióhoz vezet; Szent István-szekfű – taposási kár
Külső				
-	Jelentős külső tényező nem ismeretes.	-	-	

3. Kezelési feladatok meghatározása

3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

Fő célkitűzések:

- A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek fenntartása, különös tekintettel a szubpannon sztyeppékre és a pannon molyhos tölgyesekre.
- A sekély talajú molyhos tölgyeseknél a fahasználat (EÜ termelés is) teljes mellőzése szükséges. Allományaik vágáskor nélküli talajvédelmi rendeltetésű erdőként kezelendők.
- Meg kell akadályozni a szubpannon gyepek becserjésedését, és technikai sportokkal történő károsítását.
- A területen élő ürge populáció élőhelyének (rövid fűvű legelő) folyamatos fenntartása legeltetéssel és kaszálással.

További célok:

- A gyepes élőhelyek nem dolomit alapkőzeten kialakuló típusainak (hegylábi vastagabb talajok) fokozódó cserjésedésének megakadályozása, a gyepterületek extenzív legeltetésével vagy cserjeirtással. Kerülni kell a teljes cserjeirtást, cserjesávokat, hagyásfákat kell a területen hagyni.
- A terület technikai sportokkal történő károsítását meg kell akadályozni.
- A szomszédos szubpannon sztyeppék, valamint az itt előforduló jelölő fajok érdekében a szántó művelési ágú területek gyepé alakítását és legelőként történő hasznosítását előtérbe kell helyezni.
- A jövőben gyepes élőhelyek erdősítését kerülni kell.

A terület rendeltetése:

- A kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű élőhelytípusok és fajok, valamint egyéb jelentős fajként az őszi csillagvirág kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása.
- A Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve az ennek megőrzését, fenntartását biztosító gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

3.2. Kezelési javaslatok

3.2.1. Élőhelyek kezelése

3.2.1.1. Általános, gazdálkodáshoz nem köthető intézkedések

- A terület technikai sportokra történő igénybe vétele nem kívánatos, jelentős károkat okoz, és ellentétes a Natura 2000-es terület elsődleges rendeltetésével.

3.2.1.2. Gazdálkodáshoz köthető intézkedések

A gazdálkodáshoz köthető intézkedési javaslatok alapja a gyepek esetében a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, az erdők esetében a területre érvényben lévő erdőterv rendelet és a 2009. évi XXXVII. törvény (az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról), valamint a 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről). Egyes kezelési egységek esetében, az ott előforduló kiemelt értékű élőhelyek és fajok fenntartása érdekében - az 1996. évi LIII. törvény

(a természet védelméről) alapján - szükséges a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendeletben, továbbá a vonatkozó erdőterv rendeletben vagy vadgazdálkodási tervben megfogalmazott előírásoknál szigorúbb korlátozások meghatározása, melyek - a törvényi erejű megalapozottság miatt - a kötelező előírások között jelennek meg.

3.2.1.2.1. Mezőgazdálkodás

Gyeppek

GY kezelési egység

Kötelező előírások:

- Tápanyag-utánpótlás csak a legelő állatok által elhullajtott ürülékből származhat, trágya kijuttatása tilos. (GY05)
- Tárcsázás nem megengedett (GY10).
- Gyepszellőztetés nem megengedett (GY12).
- Kiszántás nem megengedett (GY13).
- A gazdálkodási tevékenység során a gyepfelszín maradandó károsítása tilos (GY16).
- Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás (GY22).
- A terület túllegeltetése tilos.(GY36)
- Téli legeltetés az illetékes természetvédelmi hatóság engedélye alapján lehetséges. (GY47)
- Az inváziós és termőhely idegen fajok megtelepedését és terjedését meg kell akadályozni, állományuk visszaszorításáról mechanikus védekezéssel vagy speciális növényvédő szer kijuttatásával kell gondoskodni, ezen a technológián túl egyéb vegyszerhasználat tilos. (GY115)

Kezelési javaslatok:

- Felülvetés nem megengedett. (GY01)
- Nem speciális növényvédő szer kijuttatása esetén inváziós fásszárúak vegyszeres irtása, a területileg illetékes hatóság engedélye alapján lehetséges (GY27).
- A gyeppek cserjésedését meg kell akadályozni, azonban a szórtan jelentkező őshonos cserjék megőrzésére törekedni kell (GY28).
- Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges (GY29).
- A természetes gyepekben őshonos méretes fák (30 cm törzsátmérő felett) és a vadgyümölcsök (törzsátmérő megjelölése nélkül) megőrzése kötelező (GY30).
- A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak be kell jelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket cserjefoltokat a működési terület szerint érintett NPI-gal egyeztetni kell. (GY31)
- A működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság általi kijelölésüket követően a fajgazdag, vagy védett fajokat tartalmazó cserjés foltokat nem szabad eltávolítani. (GY32).
- Gyepterületen előforduló, 1,5 m-nél magasabb tájidegen faegyedeket lábon állva kell vegyszeres kezelésben részesíteni (törzs megfűrése, vegyszer injektálása); a hatékonyság érdekében a vegyszert is alkalmazó munkát a vegetációs időszak kezdetén (április-május) kell elvégezni. (GY34)
- Éjszakai helyek és ideiglenes karámok, jószágállások helyét a működési terület szerinti nemzeti park-igazgatósággal egyeztetni szükséges. (GY117)

Szántók

SZ kezelési egység

Kötelező előírások:

- Rágcsálóirtó szerek és talajfertőtlenítő szerek alkalmazása tilos. (SZ22)

Kezelési javaslatok:

- A növénytermesztéssel kapcsolatos technológiai munkálatok során bármilyen depóniát csak szántókon lehet létrehozni, és ott legfeljebb 2 hónapig lehet tárolni. (SZ09)
- A parcella szélein legalább 3 m széles növényvédőszer mentes táblaszegélyt kell hagyni, ahol szükség esetén mechanikai gyomirtást kell végezni. (SZ14)
- Természetbarát gyepesítés, termőhelytől függően üde rét vagy száraz gyp kialakulásának elősegítése. Tájidegen magkeverék használata tilos, csak a termőhelyre jellemző őshonos fajok vethetők. (SZ67)

Vizes élőhelyek

A tervezési területen nincsenek vizes élőhelyek.

Erdőgazdálkodás

E1 kezelési egység

Kötelező előírások:

Az üzemtervezett erdőrészletekre vonatkozó kötelező érvényű előírásokat az erdőterv tartalmazza.

- Rakodó, depónia kialakításának szigorú területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt). (E08)
- Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezést csak különleges esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) szabad végezni. (E74)
- Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják. (E75)

Kezelési javaslatok:

- A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmét figyelembe véve jelölhetők ki. (E09)

E2 kezelési egység

Kötelező előírások:

Az üzemtervezett erdőrészletekre vonatkozó kötelező érvényű előírásokat az erdőterv tartalmazza.

- Rakodó, depónia kialakításának szigorú területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt). (E08)
- A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmét figyelembe véve jelölhetők ki. (E09)
- A tisztások fátlan állapotban tartása, tisztásként való további nyilvántartása. (E12)

- Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezést csak különleges esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) szabad végezni. (E74)
- Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják. (E75)

Kezelési javaslatok:

- Erdőszytepp-erdők extenzív legeltetése. (E76)

E3 kezelési egység

A nem üzemtervezett (részben erdő, részben egyéb művelési ágú) erdőfoltok, facsoportok, erdősávok

Kötelező előírások:

- Legeltetés és kaszálás tilos, a területet kezeletlenül kell fenntartani. (GY21)
- A természetes gyepekben őshonos méretes fák (30 cm törzsátmérő felett) és a vadgyümölcsök (törzsátmérő megjelölése nélkül) megőrzése kötelező. (GY30)
- A gyepterületen előforduló őshonos hagyásfák, hagyásfa csoportok (delelő fák), valamint cserjés foltok eltávolítása nem megengedett. (GY33)
- A jelölő fajok és élőhelyek szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bíró (2009. évi XVIII. tv. szerinti) szabad rendelkezésű erdők és fásítások részletes állapotleírása és a változások vezetése. (E02)
- Meghatározott erdőrészekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása, térbeli vagy teljes korlátozás elrendelése. (E10)
- Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezést csak különleges esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) szabad végezni. (E74)
- Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják. (E75)

3.2.1.2.3. Vadgazdálkodás

Kötelező előírások:

- A kötelező vadgazdálkodási előírásokat a Felhő Veszprémi Vadász és Környezetvédelmi Egyesület vadgazdálkodási üzemterve tartalmazza.

Kezelési javaslatok:

- Szóró, sózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki. (VA01)

3.2.1.2.4. Vízgazdálkodás

A területen vízgazdálkodás nem folyik.

3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés

A tervezési területen élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés nincs tervezve és ezek körébe tartozó beavatkozás nem is szükséges.

3.2.3. Fajvédelmi intézkedések

Szent István-szekfű (*Dianthus plumarius regis-stephani*)

- Technikai sportok korlátozása
- A gyepterületek túllegeltetésének megakadályozása

Füstös őszi araszoló (*Lignyoptera fumidaria*)

- A terület becserjésedésének és túllegeltetésének megakadályozása

Ürge (*Spermophilus citellus*)

- A terület becserjésedésének megakadályozása
- A szőrmés kisragadozók állomány nagyságának csökkentése indokolt
- Az állomány folyamatos monitorozásának eredményei alapján szükség szerint visszatelepítés, lehetőség szerint befogás más populációk kialakítása vagy megerősítése céljából

3.2.4. Kutatás, monitorozás

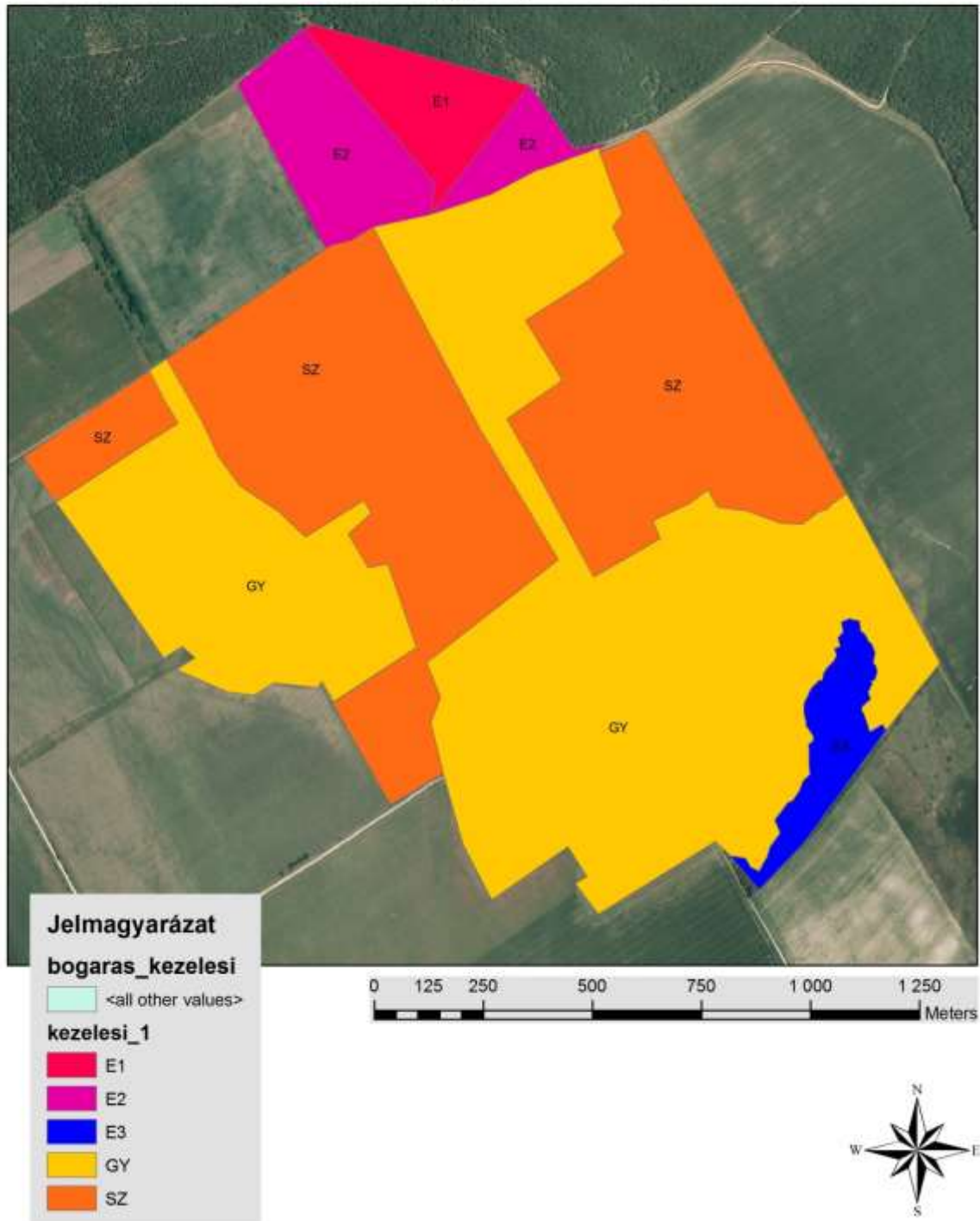
A tervezési területet a térségben dolgozó szakemberek megfelelő rendszerességgel érintik, a biotikai értékek vizsgálatának kutatási és monitoring programokba való bevonását nem tartjuk szükségesnek.

3.2.5. Mellékletek

3.2.5.1. Kezelési egységek térképe

A HUBF20026 Tótvázsonyi Bogaras kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve

Kezelési egységek térképe

3.2.5.2. Kezelési egységek táblázata

Kezelési egység	Érintett ingatlanok (hrsz.)	Érintett MEPAR-blokk
Erdő1 (E1)	Tótvázsony 0171	X8NTQ-L-12
Erdő2 (E2)	Tótvázsony 0175/4, 0169, 0174/1	X18TQ-X-12
Erdő3 (E3)	Tótvázsony 0228/1, 2	X18TQ-X-12
Gyep (GY)	Tótvázsony 0180/2a,b,c, 0174/2, 0182, 0179, 0178/2, 0228/1,2, 0183/4, 0252/1, 0254	X18TQ-X-12, XD56Q-L-12, XD8TQ-A-12,
Szántó (SZ)	Tótvázsony 0180/1, 0180/2a, 0183/4, 0252/1, 0252/2, 0254	XD56Q-L-12, XDC6Q-T-12, XD8TQ-A-12, X18TQ-X-12

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

A tervezési munka kommunikációs elemei

A tervezési munka során a kommunikáció céljaihoz kerültek megválasztásra a célcsoportok tekintetében megfelelő kommunikációs elemek. Ezek alkalmazása, megvalósítása a projekt során a fenntartási terv készülségi fázisaihoz igazodott. Egy-egy kommunikációs cél megvalósulását többféle elem tette lehetővé, illetve egyes elemek több cél megvalósítását is szolgálták.

A tervezési kommunikációs munka elemei:

- A Natura 2000 hálózat jelentőségének bemutatása a hazai és az európai természeti környezet megóvásában.
- A tervezési terület közösségi jelentőségű természeti értékeinek bemutatása.
- A tervezési terület közösségi jelentőségű természeti értékeit veszélyeztető tényezők bemutatása.
- Az érintettek (gazdálkodók, lakosság) igényeinek, javaslatainak feltérképezése.
- A tervezési terület közösségi jelentőségű természeti értékeinek fennmaradásához szükséges korlátozások bemutatása és indoklása.
- A tervezési egység Natura 2000 szempontjából szükséges fenntartási és fejlesztési igényeinek bemutatása.
- Az érintettek javaslatainak fenntartási tervben történő megjelenésének bemutatása,
- A Natura 2000 területen történő gazdálkodáshoz és fejlesztési feladatokhoz igénybe vehető források bemutatása.

Kommunikációs feladatok:

- Partneri adatbázis összeállítása gyűjtött adatokkal.
- Internetes projekt honlap tervezése, készítése, feltöltése.
- Önkormányzati adatkérő lapok elkészítése.
- Önkormányzati tájékoztatás és adatkérő lapok kiküldése.
- Kérdőívek készítése az érintettek célcsoportok számára.
- Felkérő levelek elkészítése az érintett célcsoportok számára.
- Postai levelek kiküldése tulajdonosok, civil szervezetek, falugazdászok, agrárkamarai tanácsadók, LEDAER akciócsoportok számára.

- Elektronikus levelek kiküldése a tervezésben érintett államigazgatási szervek, hatóságok számára.
- Fenntartási terv egyeztetési változatának közzététele (honlapon, önkormányzatnál).
- A címlistán szereplő érintettek értesítése a fenntartási tervek közzétételéről.
- Helyi terepbejárások, fórumok szervezése és lebonyolítása.
- A fórumokon, egyeztetéseken elhangzottak dokumentálása.
- Fenntartási tervek egyeztetési változatának frissítése, vélemények átvezetése, csatolása.
- Végleges fenntartási tervek elkészítése.
- Tervezési folyamat zárása, tájékoztató kiadvány készítése.

Folyamatosan végzett feladatok

- Beérkező írásos vélemények folyamatos rendszerezése.
- Beérkező tulajdoni lapok feldolgozása, tulajdonosi címlista készítése.
- Írásban és telefonon érkező kérdések megválaszolása.
- Partneri adatbázis folyamatos frissítése a beérkezett adatokkal.
- Fenntartási tervek átdolgozása a Vidékfejlesztési Minisztérium aktuális szakmai útmutatásai szerint.

A kommunikációs tevékenység tartalma

A kommunikációs tevékenység célja a területileg érintett szereplők (tulajdonosok, gazdálkodók, önkormányzatok, civil szervezetek, állami szereplők, stb.) bevonása a tervezés folyamatába.

A munka tartalmi része célok tekintetében két csoportra osztható:

- *Előkészítő tevékenység:* érintett szereplők feltérképezése, tájékoztatása, tervezésbe való bevonása, kezdeti véleményezési, javaslattételi lehetőség megteremtése.
- *Egyeztetési tevékenység:* az elkészült fenntartási tervek egyeztetési változatának közzététele, vélemények összegyűjtése, dokumentálása és beépítése a végleges tervanyagba.

Honlap létrehozása, üzemeltetése

A honlap egyfelől a Natura 2000 hálózattal és a fenntartási tervek készítésével kapcsolatos tájékoztatást segíti, másfelől lehetőséget biztosít a tervezésbe való bekapcsolódásra.

Tájékoztatási funkció

A projekt legfőbb kommunikációs „bázisát” a létrehozott projekt honlap adja, amelynek címe a következő: <http://natura2000.balatonregion.hu/>

A weboldal a Balatoni Integrációs Kft. és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság együttműködésében megvalósuló, 11 db Natura 2000 terület fenntartási terveinek közös oldala. Megtalálhatók rajta a Natura 2000 hálózatról szóló alapvető információk, továbbá a fenntartási terv készítés jogi és szakmai keretei, amelyek mindegyik terület esetében azonosak.

A honlap a rajta keresztül elérhető széleskörű információk miatt fontos hivatkozási alapot képez minden egyes postai levélben, e-mailben, sajtóhirdetésben.

A honlapon külön területi oldalak segítik a tájékozódást, a terület specifikus információk tagolását. A területi oldalakon, a „letölthető anyagok” között kerülnek közzétételre a fenntartási tervek egyeztetési változatai, de megtalálhatók itt a tervezés szempontjából lényeges, alapvető információk:

- A terület lehatárolása nagy vonalakban (egyszerűen megnyitható kép fájl),
- A terület Natura 2000 adatlapja, rajta a főbb adatok, jelölőfajok, veszélyeztető tényezők felsorolása,
- A területet érintő helyrajzi számok listája településenként csoportosítva,
- A terület pontos lehatárolása Google Earth alapon, nagyítható módon.

A honlap számos hasznos linket tartalmaz, amelyek a Natura 2000 és a hazai természetvédelem hivatalos oldalaira kalauzol. A főbb jogszabályok, úgy mint **a 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet** valamint a **14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet is elérhető a honlapról.**

Véleményezési, regisztrációs funkció

A honlap szöveges részei úgy kerültek megfogalmazásra, hogy az olvasó – a témában való jártasságának megfelelően – könnyen megtalálja a szükséges információkat, továbbá nyilvánvalóvá váljon mindenki számára, hogy a nyílt tervezési folyamatban lehetőség van érdemi javaslatok és kérdések megfogalmazására, és eljuttatására a terv készítői felé. A területi oldalak végén feltűnő felirat hirdeti a véleményezési lehetőséget, amelyre kattintva technikailag könnyen megoldható a javaslatok, kérdések beküldése.

Külön menüpont készült a véleményezési lehetőségek bemutatása céljából. Ezen az oldalon letölthető kérdőívek is rendelkezésre állnak, amelyeket a postai/e-mailes véleményezéshez készítettük, de fontosnak tartjuk digitális elérhetőségük biztosítását is.

Sajtóközlemény megjelentetése a regionális sajtóban

A sajtóközlemény célja kettős:

- Tájékoztatást adni fenntartási terv készítéséről a projekt megindításáról,
- Felhívni a figyelmet a honlapra, és felkérni az érintetteket, hogy a folyamatban vegyenek részt és a honlapon keresztül jelentkezzenek be a partneri adtabázisba.

Az első sajtómegjelenés a Balatoni Futár című, havi magazin júliusi számában található. Kedvező, hogy ez a lap népszerű a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet településein, különösen önkormányzati szakemberek, területfejlesztési témák iránt érdeklődők, civil szervezetek körében. A visszajelzések alapján a lap 6. oldalán található 1/3 oldalas cikkünk sok érintetthez eljutott. A cikkben a Natura 2000 területekkel érintett települések nevei kerültek felsorolásra, valamint megjelent a projekt honlap címe is. Kiemelésre került a célcsoportok részvételének szükségessége, illetve a véleményezés fontossága.

Partneri adatbázis létrehozása

A projekt lebonyolítása során megvalósítandó kommunikációs, egyeztetési tevékenységhez szükséges az érintett önkormányzat(ok), gazdálkodó szervezetek, vagyongazdálkodók, hatóságok, tulajdonosok, stb. elérését lehetővé tevő adatbázis létrehozása.

A tevékenység több irányú:

- Honlapon keresztül bejelentkezettek regisztrálása,
- Az érintett ingatlanok tulajdoni lapja alapján a tulajdonosok rögzítése,
- Területileg illetékes szakmai szervezetek, önkormányzatok, falugazdászok, stb. elérhetőségének összegyűjtése.

A kommunikációs tervben meghatározásra kerültek azok a célcsoportok, amelyeket a 43/2012 VM-rendelet alapján célszerű bevonni a tervekészítés folyamatába. A munka során elkészítésre került egy célcsoport bontású, érintett szereplőket összegyűjtő címlista, amely tartalmazza az érintettek elérhetőségeit (postai cím, e-mail cím, képviselő), és folyamatos bővítésre, frissítésre alkalmas.

Levelek, e-mailek küldése

A partneri adatbázis megfelelő alapot képez postai, illetve elektronikus levelek küldéséhez. A partneri adatbázis úgy került kialakításra, hogy egyúttal körlevél törzsdokumentumként is funkcionáljon, megkönnyítve a postai levelek elkészítését, címzését.

A kiküldött levelekre – függetlenül attól, hogy postaiak, vagy elektronikusak – egységesen igaz, hogy már a kapcsolatfelvétel szintjén is az interaktivitást segítik. Ezzel kapcsolatban a legcélszerűbb eszköznek a célcsoport specifikus kérdőívek bizonyultak. Leveleinkben kitértünk kiemelésre került a kérdőívek visszaküldésének fontossága, illetve az is, hogy a 43/2012 VM rendelet előírásai, továbbá a szakmai szempontok egyaránt indokolják a nyílt tervezésben való széleskörű részvételt.

Postai levelek

Postai leveleket kerületek kiküldésre a civil szervezeteknek, vadásztársaságoknak, LEADER akciócsoportoknak, falugazdászoknak, agrárkamrai tanácsadóknak valamint a tulajdonosok számára is. A leveleket az egyszerű, nem túl terjengős, informatív megfogalmazás jellemzi, figyelembe véve a célcsoport specifikus szempontokat.

Elektronikus levelek

Elektronikus levelet kaptak az államigazgatási szervezetek, hatóságok, az önkormányzat. A tapasztalatok szerint az érintettek ezen csoportjai már berendezkedtek az elektronikus levelezésre. Ezt bizonyítja, hogy a kérdőív visszaküldők többsége is az elektronikus visszaküldést választotta.

Nyitó falufórum

Célja:

- Személyes kapcsolat kialakítása a tervekészítő szakemberek és az érintettek között.
- A terület bemutatása, Natura 2000 státusz indokoltsága.
- Használattal kapcsolatos általános problémák, vélemények, észrevételek összegyűjtése.
- Fenntartás céljainak, prioritásainak bemutatása.

Terepbejárás

A fenntartási terv elkészítéséhez szükséges helyszíni bejárásokat a szakértők az érintettek képviselőivel (falugazdász, önkormányzati képviselő, gazdák képviselője, stb.) együtt bonyolítják le. Cél, a helyi tapasztalatok minél szélesebb körű megismerése.

Gazdafórumok

A fenntartási terv készítésének egyes szakaszaiban a szakértők egyeztetik a programot az érintett gazdákkal, szakmai szervezetekkel. Ehhez kapcsolódóan a résztvevők javaslatokat, észrevételeket tehetnek, melyek szakmai vizsgálatot követően beépítésre kerülnek a fenntartási tervbe.

Fenntartási terv tervezet véleményezése

Az érintett szervezetek, lakosság, gazdák képviselői részére a fenntartási terv véleményezésre megküldésre kerül. A véleményezés interneten illetve postai úton, valamint az önkormányzat bevonásával kerül lebonyolításra. Az internetet kevésbé használó érintettek részére a terv a helyi polgármesteri hivatalon keresztül kerül közzétételre lehetőséget biztosítva egyben a vélemények, javaslatok megtételére.

A fenntartási tervhez beérkező javaslatok szakmai vizsgálatáról, befogadásáról a javaslattevő írásos tájékoztatást kap.

Kiadvány készítése

Az elfogadott fenntartási terv alapján a projektgazda egy könnyen érthető kivonatot készít, mely a terület képi bemutatása mellett bemutatja a terület fenntartásához kapcsolódó célokat, feladatokat, javasolt gazdálkodási módokat, stb. Cél, hogy a terület lakossága, gazdái számára is egy érthető, tevékenységüket, gazdálkodásukat segítő kiadvány készüljön.

Kommunikációs tevékenység hatáselemzése

A fenntartási tervhez beérkezett vélemények, javaslatok elemzése a célcsoportok reprezentativitása, számossága szempontjából. A vizsgálat képet ad arról, hogy az egyes célcsoportok milyen aktivitással kapcsolódtak be a tervkészítés folyamatában.

Reprezentatív felmérés a fenntartási terv készítésének ismeretéről, folyamatában való részvételről, a terv jövőbeni hatásáról a gazdálkodás, területhasználat során.

PR cikk megjelentetése

Írásos sajtóanyag megjelentetése a projekt befejezéséről, az elkészült terv rövid bemutatásáról, a projekt eredményéről.

A kommunikáció célcsoportjai, és kommunikációs eszközök:

Célcsoport	Kommunikációs eszközök
Gazdálkodók (növénytermesztők, állattenyésztők, erdő- és vadgazdálkodók)	- levélben vagy e-mailben történő tájékoztatás - terepbejárás

Célcsoport	Kommunikációs eszközök
Helyi gazdakörök	- gazda- és falufórum - önkormányzati közzététel - honlap - sajtóközlemény
Tulajdonosok, illetve vagyonkezelők	- gazda- és falufórum - önkormányzati közzététel - honlap - sajtóesemény
Államig. szervek, hatóságok	- levélben vagy e-mailben történő tájékoztatás
Önkormányzatok	- levélben vagy e-mailben történő tájékoztatás - falufórum
Környezetvédelmi/társadalmi civil szervezetek/	- levélben vagy e-mailben történő tájékoztatás - falufórum
Falugazdász hálózat	- levélben vagy e-mailben történő tájékoztatás - terepbejárás - gazda- és falufórum
Agrárkamarai (szakmai érdekképviseleti szerv)	- levélben vagy e-mailben történő tájékoztatás - terepbejárás - gazda- és falufórum
LEDAER Helyi Akciócsoport	- levélben vagy e-mailben történő tájékoztatás
Lakosság	- honlap - sajtóesemény - falufórum

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

Önkormányzatok célcsoportja

Elérhetőségi adataik nyilvánosak, az e-mail-es elérhetőség mindegyikük esetében megoldott. A Tótvázsonyi bogaras esetében csak Tótvázsony önkormányzata érintett. Megkeresése elektronikus levél formájában történt. Mellékelve helyrajzi szám listák és kérdőív került kiküldésre. Tulajdoni lap másolatokat az önkormányzat nem küldött, de a kérdőíven bemutatta a terület főbb használati viszonyait.

A kérdőívek segítségével:

- Megadásra került az önkormányzati kapcsolattartó elérhetősége.
- Jellemzésre került az érintett terület (művelési mód, tulajdonosi szerkezet).
- Megadásra került az érintett civil szervezetek, vadásztársaságok, falugazdászok, stb. elérhetősége.
- Az önkormányzatok kifejtették véleményüket, feltehetik kérdéseiket a tervezéssel kapcsolatban,

A visszaküldött kérdőíven megadott elérhetőségeikre tájékoztatást kaptak az egyeztetési tervanyagok közzétételéről, illetve meghívást kaptak a véleményezéshez kapcsolódó eseményekre (fórumok, terepbejárások).

Az önkormányzati kapcsolatfelvétel során vált ismertté az, hogy a polgármesteri hivatalok szinte mindegyike rendelkezik 2010. évi ingatlan nyilvántartási adatbázissal, amelyből tulajdoni lap másolatok rendelkezésükre állnak. Az önkormányzattól tulajdoni lap másolatokkal is segítette a tervezést.

Szervezet	Képviselő	Település	Cím	Tel.	E-mail	Kapcsolat.
Tótvázsony Község Önkormányzata	Magasi János polgármester	<u>Tótvázsony</u>	Magyar u. 101. 8246	88/506-790	hivaltotv@invitel.hu, polgarmestertotv@invitel.hu, totvazsonyjegyzo@vazsonykom.hu	Magasi János polgármester

Civil szervezetek célcsoportja

Az önkormányzati adatszolgáltatás alapján készült el a lehetséges érintett civil szervezetek listája. Az alapítványok, egyesületek körében szempont volt, hogy ténylegesen működő szervezetekről legyen szó, illetve a környezetvédelem megjelenjen tevékenységükben. Utóbbi nem az alapszabályokból került megállapításra, hanem az önkormányzat iránymutatása volt mérvadó. A civil szervezetek körében szerepelnek a vadásztársaságok is, amelyek területi illetékességük miatt érintettjei lehetnek a Natura 2000 tervezésnek, akkor is, ha egy adott területen nem folyik vadgazdálkodás.

Mellékelve helyrajzi szám listákat és kérdőívet kaptak, amelyek visszaküldése folyamatban van jelenleg is.

A kérdőívek segítségével a civil szervezetek:

- Megadhatták a kapcsolattartó elérhetőségét.
- Javaslatot tehettek arra, hogy a tervezésbe milyen egyéb érintettek bevonását tartják szükségesnek.
- Kifejthették véleményüket, feltehetik kérdéseiket a tervezéssel kapcsolatban.

Szervezet	Képviselő	Cím	Telefonszám	E-mail cím
Felhő Kh és Környezetvédő Egyesület	Maróti Béla	<u>Herend</u> Dózsa Gy. u. 8. 8440	30/993-0412	maroti.bela@h-maroti.hu

A visszaküldött kérdőíven megadott elérhetőségeikre, illetve elérhető címeikre tájékoztatást kaptak az egyeztetési tervanyagok közzétételéről, illetve meghívást kaptak a véleményezéshez kapcsolódó eseményekre (forumok, terepbejárások).

LEDAER akciócsoportok célcsoportja

Minden Natura 2000 terület esetében megállapítható, hogy az mely LEDAER akciócsoport(ok) működési területét érinti. A munkaszervezetek önálló honlapokat üzemeltetnek, így elérhetőségük könnyen megtalálható.

Ezek a szervezetek dolgozták ki a 2007-2013 évek között érvényes Helyi Vidékfejlesztési Stratégiákat, ezért tervezésbe való bevonásuk indokolt. A stratégiák általában tartalmazznak olyan célokat, intézkedéseket, amelyek a biodiverzitás megőrzésére, vegyszermentes, természetközeli gazdálkodásra, extenzív állattartásra, vízgazdálkodás javítására terjednek ki, kapcsolódva ezzel a Natura 2000 területeken való gazdálkodás céljaihoz.

Mellékelve helyrajzi szám listákat és kérdőívet kaptak, amelyek visszaküldése folyamatban van jelenleg is.

A kérdőívek segítségével a LEDAER akciócsoportok:

- Megadhatták a kapcsolattartó elérhetőségét, és hogy milyen szinten kívánnak részt venni a tervezésben.
- Javaslatot tehetek arra, hogy a tervezésbe milyen egyéb érintettek bevonását tartják szükségesnek.
- Kifejthették véleményüket, feltehetik kérdéseiket a tervezéssel kapcsolatban.

Szervezet	Képviselő	Cím	Telefonszám	E-mail cím
Eltető Balaton-felvidékért Egyesület	Dr. Rédei Zsolt elnök	<u>Süme</u> Váralja u. 6. 8330	70/453-5296	kozpont@balatonleader.hu

A visszaküldött kérdőíven megadott elérhetőségeikre, illetve elérhető címeikre tájékoztatást kaptak az egyeztetési tervanyagok közzétételéről, illetve meghívást kaptak a véleményezéshez kapcsolódó eseményekre (fórumok, terepbejárások).

Falugazdászok célcsoportja

A falugazdász hálózat a járási rendszernek köszönhetően a 2013. tavaszi időszakban átalakítás alatt állt. A címlista elkészítéséhez az önkormányzattól kapott elérhetőségek nyújtották a legnagyobb segítséget. Mivel a hálózat szakemberei a megyei kormányhivatalok alá tartoznak, a tervezési munkában csak a felsőbb iránymutatás alapján tudnak részt venni. Helyismeretük, személyes kapcsolataik, agrártámogatásokban való tájékozottságuk révén a tervezés szempontjából részvételük fontos olyan területek esetében is, amelyek nem kifejezetten mezőgazdasági területek.

Mellékelve helyrajzi szám listákat és kérdőívet kaptak, amelyek visszaküldése folyamatban van jelenleg is.

A postai úton küldött kérdőívek segítségével a falugazdászok:

- Megadhatták a kapcsolattartó elérhetőségét, és hogy milyen szinten kívánnak részt venni a tervezésben.
- Javaslatot tehetek arra, hogy a tervezésbe milyen egyéb érintettek bevonását tartják szükségesnek.
- Kifejthették véleményüket, feltehetik kérdéseiket a tervezéssel kapcsolatban.

Szervezet	Képviselő	Cím	Telefonszám	E-mail cím
NÉBiH Falugazdász Hálózata	Orbán Judit	<u>Veszprém</u> Dózsa Gy. út 33. 8200	70/436-5055	orbanjudit72@gmail.com

A visszaküldött kérdőíven megadott elérhetőségeikre, illetve elérhető címeikre tájékoztatást kaptak az egyeztetési tervanyagok közzétételéről, illetve meghívást kaptak a véleményezéshez kapcsolódó eseményekre (fórumok, terepbejárások).

Agrárkamari tanácsadók célcsoportja

A tanácsadók elérhetőségei a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara honlapján megtalálhatók. Helyismeretük, személyes kapcsolataik, agrártámogatásokban való tájékozottságuk révén a tervezés szempontjából részvételük fontos olyan területek esetében is, amelyek nem kifejezetten mezőgazdasági területek.

Mellékelve helyrajzi szám listákat és kérdőívet kaptak, amelyek visszaküldése folyamatban van jelenleg is.

A postai úton küldött kérdőívek segítségével a tanácsadók:

- Megadhatták a kapcsolattartó elérhetőségét, és hogy milyen szinten kívánnak részt venni a tervezésben.
- Javaslatot tehettek arra, hogy a tervezésbe milyen egyéb érintettek bevonását tartják szükségesnek.
- Kifejthették véleményüket, feltehették kérdéseiket a tervezéssel kapcsolatban.

Szervezet	Képviselő	Cím	Telefonszám	E-mail cím
Nemzeti Agrárgazdasági Kamara	Pataki Márta	<u>Veszprém</u> Mártírok u. 11. 8200	30/758-9677	pataki.marta@nak.hu

A visszaküldött kérdőíven megadott elérhetőségeikre tájékoztatást kaptak az egyeztetési tervanyagok közzétételéről, illetve meghívást kaptak a véleményezéshez kapcsolódó eseményekre (fórumok, terepbejárások).

Tulajdonosok, gazdálkodók célcsoportja

A tulajdonosok, gazdálkodók értesítése az önkormányzattól kapott adatok és tulajdoni lap másolatok alapján készült címlisták segítségével történt. Az értesítés módja postai levél küldés volt. A levélhez mellékelte helyrajzi szám listák, illetve kérdőív segítségével a tulajdonosok:

- Megadhatták kapcsolattartási célból elérhetőségüket, és hogy milyen szinten kívánnak részt venni a tervezésben.
- Beszámolhattak eddigi, Natura 2000-rel kapcsolatos tapasztalataikról.
- Jellemezhetik a tulajdonukban álló területet művelés szempontjából.
- Javaslatot tehettek arra, hogy a tervezésbe milyen egyéb érintettek bevonását tartják szükségesnek.

- Kifejthették véleményüket, feltehetők kérdéseiket a tervezéssel kapcsolatban.

A levélben kiemelésre került a megküldött információk továbbadásának fontossága családtagok, bérlők, területszomszédok, tulajdonostársak, stb. körében.

A Tótvázsonyi bogaras esetében a tulajdonosi jogokat magánszemélyek, és a Magyar Állam gyakorolják. Az állami területek a HM VERGA Zrt. kezelése alatt állnak.

A visszaküldött kérdőíven megadott elérhetőségeikre, illetve elérhető címeikre tájékoztatást kaptak az egyeztetési tervanyagok közzétételéről, illetve meghívást kaptak a véleményezéshez kapcsolódó eseményekre (fórumok, terepbejárások).

Állami szervezetek, hatóságok, kormányhivatali szervek célcsoportja

Az államigazgatási/hatósági szféra tájékoztatása és a tervezési részvételre való felkérése során a közvetlen, vagy közvetett szakmai érintettség egyaránt szempont volt.

Ennek értelmében tájékoztatást kaptak azok a szervezetek, amelyek a környezetvédelem, természetvédelem, mezőgazdaság vonatkozásában érintettek (pl. zöldhatóságok, vízügyi igazgatóságok). Megkeresésre kerültek továbbá azok a hivatalok, hatóságok, állami vagyongazdálkodók is, amelyek közvetlenül nem foglalkoznak a Natura 2000 hálózattal, mint természetvédelmi kategóriával, de mindennapi tevékenységük során feltehetően rendszeresen találkoznak a hálózatba tartozó földrészleteket érintő, különleges szabályokkal (pl. földhivatalok, építési örökség védelmi hivatalok, közútkezelők).

Nem kapott hangsúlyt a költségvetési szervek bevonása, és egyéb, olyan hatóságok tájékoztatása, amelyek esetében nem áll fenn a szakmai érintettség. (pl. Országos Egészségügyi Pénztár, NAV, Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet, stb.)

Az elektronikus úton küldött kérdőívek segítségével az államigazgatási/hatósági szféra képviselői:

- Megadhatták a kapcsolattartó elérhetőségét, és hogy milyen szinten kívánnak részt venni a tervezésben.
- Javaslatot tehetek arra, hogy a tervezésbe milyen egyéb érintettek bevonását tartják szükségesnek.
- Kifejthették véleményüket, feltehetők kérdéseiket a tervezéssel kapcsolatban.

A visszaküldött kérdőíven megadott elérhetőségeikre, illetve elérhető címeikre tájékoztatást kaptak az egyeztetési tervanyagok közzétételéről, illetve meghívást kaptak a véleményezéshez kapcsolódó eseményekre (fórumok, terepbejárások).

A tájékoztatásba vont állami szervek listája:

Szervezet neve	Email cím
Veszprém Megyei Kormányhivatal Építésügyi Hivatala	
Veszprém Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága.	veszprem-nti@nebih.gov.hu
Veszprém Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága	veszprem-erdeszet@nebih.gov.hu
Veszprém Megyei Kormányhivatal Földművelési Igazgatósága	veszprem-fm@nebih.gov.hu
Veszprém Megyei Kormányhivatal Élelmiszerbiztonsági és Állategészségügyi Igazgatósága	veszprem-megye@nebih.gov.hu
Veszprém Megyei Kormányhivatal Földhivatala	veszprem_m@takarnet.hu

Szervezet neve	Email cím
Veszprém Megyei Kormányhivatal Közlekedési Felügyelőség.	vezeto-veszprem@nkh.gov.hu
Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Veszprém Megyei Kirendeltsége	czapary.rita@mvh.gov.hu
Veszprémi Bányakapitányság	vbk@mbfh.hu
Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság	csonki@kdtvizig.hu szekesfehervar@kdtvizig.hu szfehervar@kdtvizig.hu
Közép-dunántúli Körny., Term. és Vízügyi Felügyelőség	kozepdunantuli@zoldhatosag.hu

3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel

A Natura 2000 területek esetében az államigazgatási/hatósági célcsoportot illetően megfigyelhető, hogy ilyen szervezetek a tulajdonosok, vagy vagyongazdálkodó szervek között is megtalálhatók. A Tótvázsonyi bogaras esetében így kerül az érintettek közé a Honvédelmi Minisztérium.

Összegzés

A Tótvázsonyi bogaras a tömegturizmus által kevésbé frekvenciált, mezőgazdasági hasznosítású és erdő területeket foglal magába.

Az önkormányzat hasznosítási elképzeléséről, veszélyeztető tényezőről nem tud. Kapcsolattartónak a település polgármestere került regisztrálásra, érintett civil szervezetet is javasoltak. Ennek megkeresése megtörtént, írásos vélemény nem érkezett részéről. A regisztrált érintettek az egyeztetési szakasz során a helyi fórumok alkalmával meghívást kapnak/kaptak.

A tervezéssel kapcsolatban megkeresett, illetékes államigazgatási szervezetek részéről eddig a SMKH Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal Állami Főépítési Iroda (a BKÜ vonatkozásában), a Veszprém Megyei Kormányhivatal Földhivatala, a Pécsi Bányakapitányság, illetve a VMKH Erdészeti Igazgatósága jelezte részvételét a fenntartási tervek elkészítésében.

II. A Natura 2000 fenntartási terv készítését megalapozó dokumentáció